

**Invoering raad van toezichtmodel
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland
(Stopoz)**

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

In 2005 is het openbaar basisonderwijs in Haarlemmerliede en Spaarnwoude verzelfstandigd. Het bestuur van de openbare Margrietschool in Halfweg is, samen met het bestuur van openbare basisscholen in Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort, overgedragen aan de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Stopoz). De stichting heeft een directe financiële relatie met het rijk en maakt geen deel uit van de financiële huishouding van de gemeente.

Hoewel het openbaar onderwijs toen op afstand is gezet, hebben de gemeenteraden van de betrokken gemeenten nog steeds bepaalde bevoegdheden. De rekening en begroting kunnen pas door het bestuur worden vastgesteld na goedkeuring door de gemeenteraden. De leden van het bestuur van Stopoz worden ook door de gemeenteraden benoemd. Voorts behoeft een wijziging van de statuten van de stichting nog de instemming van de raden.

De invoering van de Wet Goed onderwijs - Goed bestuur is aanleiding voor het schoolbestuur om – via de instelling van een raad van toezicht - een scheiding door te voeren tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Dit noopt tot een belangrijke statutenwijziging. Tevens dienen, voor de eerste maal, de leden van de raad van toezicht te worden benoemd. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraden.

Voorgesteld besluit

- instemmen met een wijziging van het huidige bestuursmodel van de Stopoz naar een raad van toezichtmodel per 1 juli 2016;
- de statuten voor deze gewijzigde bestuursvorm goedkeuren;
- als leden van de raad van toezicht per 1 juli 2016 benoemen:
  - * de heer A. Rutgers
  - * de heer F. Lahri
  - * mw. P. Huisman
  - * mw. M. Jetten
  - * de heer B. Groenewoud.

Toelichting:

De Wet Goed onderwijs - Goed bestuur (1 augustus 2010), resp. artikel 17a en 17b van de Wet op het primair onderwijs geven het schoolbestuur opdracht een scheiding aan te brengen tussen de functies van bestuur en toezicht.

De wijze waarop dit wordt ingevuld, is de bevoegdheid van het schoolbestuur. De eruit voortvloeiende, noodzakelijke wijziging van de statuten, behoeft de goedkeuring van de gemeenteraden.

Bij het raad van toezichtmodel vindt een verschuiving plaats van bevoegdheden van de gemeenteraad naar de raad van toezicht.

De wetgever heeft hierover het volgende bepaald:

- De benoeming van de bestuursleden (in casu de leden van het college van bestuur) geschiedt niet meer door de gemeenteraad, maar wordt verzorgd door de raad van toezicht. Daar staat tegenover dat de gemeenteraad wel de bevoegdheid krijgt de leden van de raad van toezicht te benoemen.
- In de oude wet had het bestuur altijd de goedkeuring c.q. instemming van de gemeenteraad nodig om de begroting en de jaarrekening te kunnen vaststellen. Na invoering van het raad van toezichtmodel wordt deze bevoegdheid van de gemeenteraad overgeheveld naar de raad van toezicht van de stichting. Daarbij zij wel opgemerkt dat het toetsingskader bij het beoordelen van begroting en rekening breder wordt. De gemeenteraad kon haar goedkeuring of instemming slechts onthouden voor zover de voorgestelde begroting en/of jaarrekening in strijd waren met het recht of het algemeen belang. De raad van toezicht dient bij het beoordelen en goedkeuren rekening te houden met alle rechtmatigheid- en doelmatigheidsaspecten.

Ook na introductie van het raad van toezichtmodel blijft de grondwettelijke zorgplicht van de gemeente om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs behouden. Die rol uit zich in de onderstaande taken en bevoegdheden van de gemeenteraad:

- De gemeenteraad heeft de wettelijke bevoegdheid om de leden van de raad van toezicht te benoemen. De wijze van schorsing en ontslag moet nader in de statuten van de stichting geregeld worden.
- De bevoegdheid om te beslissen over de opheffing van de betreffende stichting openbaar onderwijs blijft voorbehouden aan de gemeenteraad.
- Een besluit tot wijziging van de statuten van de stichting behoeft ook na de introductie van het raad van toezichtmodel de goedkeuring van de gemeenteraad.
- De gemeenteraad blijft de bevoegdheid behouden om in geval van ernstige taakverwaarlozing door de directeur-bestuurder of functioneren in strijd met de wet zelf in het bestuur te voorzien en zo nodig de stichting te ontbinden.
- De gemeenteraad blijft jaarlijks een verslag ontvangen, waarin melding wordt gedaan van de werkzaamheden van de stichting en waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

Schoolbesturen hebben in de afgelopen decennia meer beleidsvrijheid gekregen. Daardoor dragen zij een veel grotere verantwoording voor de uiteindelijke onderwijsopbrengsten en de besteding van de financiële middelen. Dit is voor de wetgever reden geweest om meer aandacht te besteden aan de functie van het intern toezicht binnen de onderwijsorganisatie. Een adequaat functionerend intern toezicht moet mede waarborgen dat het bestuur de juiste keuzes maakt en dat geformuleerde doelstellingen worden gehaald. Dit is geformaliseerd in de Wet Goed onderwijs - Goed bestuur. Deze wet draagt het bevoegd gezag van het primair (en voortgezet onderwijs) op om binnen de eigen organisatie tot een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht te komen.

Het bestuur van Stopoz heeft een werkgroep opdracht gegeven om deze scheiding invulling te geven. In de werkgroep zijn het bestuur, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de directie vertegenwoordigd. De portefeuillehouders van de betrokken gemeenten zijn tussentijds op de hoogte gehouden van de vorderingen van de werkgroep en hebben tijdens periodieke overleggen met het bestuur input geleverd.

Op 16 april 2015 heeft het schoolbestuur met raadsleden uit de vier gemeenten van gedachten gewisseld over de consequenties van de wetgeving en de mogelijkheden voor de bestuurlijke (her)inrichting van Stopoz. Tijdens deze bijeenkomst is een algemene toelichting gegeven op de kenmerken van de diverse modellen en is uitgebreid stil gestaan bij het raad van toezichtmodel. De kenmerken van dit model zijn:

- college van bestuur:
  - alle schoolbestuurlijke bevoegdheden
  - bestuursverantwoordelijkheid
  - bestuursaansprakelijkheid.
- raad van toezicht:
  - goedkeuring van besluiten
  - in statuten bepaald of geregeld via bestuursreglement
  - aansprakelijk voor toezicht houden.

Het schoolbestuur heeft het advies van de werkgroep om over te gaan tot het raad van toezichtmodel overgenomen en de GMR heeft hierover positief geadviseerd. Het model heeft de volgende voordelen:

- a. de gewenste scheiding van de functies bestuur en toezicht. De toezichthouders gaan eigenstandig en onafhankelijk van het bestuur functioneren.
- b. Het toezicht wordt, ten opzichte van de huidige situatie, geïntensiveerd en uitgebreid. Minimaal 6x per jaar dient de raad van toezicht te vergaderen. Het aantal aspecten waar de raad van toezicht geacht wordt aandacht aan te besteden, is verruimd ten opzichte van de huidige situatie. Zo dient bijv. ook te worden toegezien op een rechtmatige besteding van middelen.

Voor de noodzakelijke statutenwijziging is instemming van de vier gemeenteraden vereist. Om praktische redenen worden geheel nieuwe statuten voorgelegd. In de nieuwe statuten is opgenomen dat de begroting en de jaarrekening ter informatie naar de gemeenten worden gestuurd. Omdat daarnaast het periodieke overleg tussen Stopoz en de portefeuillehouders gecontinueerd zal worden, blijven de gemeenten goed op de hoogte van de ontwikkelingen bij het schoolbestuur.

Voorts is in de statuten conform de wetgeving opgenomen dat de gemeenteraad bevoegd is om de

vijf leden van de raad van toezicht te benoemen. Tenminste één derde van deze leden dient op bindende voordracht van de ouders te worden benoemd. Ook de GMR moet in de gelegenheid worden gesteld om een bindende voordracht te doen voor een lid. De wetgever wilde via het opnemen van de bindende voordracht de inbreng van direct belanghebbenden (ouders en personeel) waarborgen. Het vorenstaande betekent dat twee van de vijf leden van de raad van toezicht bindend worden voorgedragen.

De benoeming van de leden van de raad van toezicht geschiedt op basis van vooraf openbaar gemaakte profielen. De profielen zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Stopoz draagt de volgende personen ter benoeming voor:

1. de heer A. Rutgers
2. de heer F. Lahri
3. mw. P. Huisman
4. mw. M. Jetten
5. de heer B. Groenewoud

Van belang is nog dat het gekozen model de goedkeuring heeft van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Financiële aspecten

nvt

Juridische aspecten

nvt

Communicatieve aspecten

nvt

Vervolgstappen

Besluit meedelen aan bestuur van de Stopoz.

Voorstel

Wij stellen u voor:

- in te stemmen met een wijziging van het huidige bestuursmodel van de Stopoz naar een raad van toezichtmodel per 1 juli 2016;
- de statuten voor deze gewijzigde bestuursvorm goed te keuren;
- als leden van de raad van toezicht per 1 juli 2016 te benoemen:
  - * de heer A. Rutgers
  - * de heer F. Lahri
  - * mw. P. Huisman
  - * mw. M. Jetten
  - * de heer B. Groenewoud.

Halfweg, 17 mei 2016
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiliegers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris.